

Onderzoek naar ALS in stroomversnelling?

Wie de diagnose ALS krijgt, overlijdt doorgaans binnen de vijf jaar aan de ziekte. In haar scriptie ontwikkelde Caroline Eykens een strategie die de ziekte bij muizen gevoelig afremt.

ALS (amyotrofe laterale sclerose) is een ongeneeslijke ziekte waarbij de motorische zenuwcellen afsterven. Die cellen zijn een belangrijke schakel in het overbrengen van commando's van onze hersenen naar onze spieren. Ze zorgen ervoor dat onze spieren samentrekken als we actie ondernemen en verslappen in rust. Wie aan ALS lijdt krijgt te kampen met verzwakte spieren, onwillekeurige spierbewegingen en progressieve verlamming, met uiteindelijk de dood tot gevolg.

ORZAAK ONBEKEND

In België lijden er volgens de ALS-liga zo'n 800 à 1.000 mensen aan de ziekte. Jaarlijks overlijden er meer dan 200 patiënten en komen er minstens evenveel bij. De zenuwziekte steekt meestal de kop op rond de leeftijd van vijftig à zestig

Foto AFP

jaar en kan iedereen treffen. Wetenschappers zoeken al jaren naar de precieze oorzaak van ALS, waarvoor nog geen doeltreffende behandeling bestaat. De enige hulp die de medische wereld kan bieden, zijn middelen om de levenskwaliteit zo goed mogelijk te bewaren tijdens het vreselijke

aftakelingsproces. De meeste patiënten sterven uiteindelijk door verstikking doordat hun ademhalingspijpen verlamd raken.

MOGELIJK STAPJE DICHTER BIJ THERAPIE

Een van de strategieën voor nieuwe ALS-behandelingen

bestaat erin de overblijvende motorische zenuwcellen zo goed mogelijk te beschermen. In haar scriptie vestigde biomedisch wetenschapper Caroline Eykens (KU Leuven) daarom de aandacht op de oligodendrocyten. Die cellen staan in nauw contact met de motorische zenuwcellen en leveren ze de nodige voedingsstoffen. Bij ALS-patiënten werken de oligodendrocyten niet goed. Caroline ontdekte bij proeven op ALS-muizen dat het blokkeren van een belangrijke signaalweg zorgt voor een betere werking van de oligodendrocyten. Hoewel die ontdekking ALS niet zal genezen, kan deze aanpak, als die ook bij mensen blijkt te werken, de ziekte mogelijk afremmen.

Caroline Eykens won met haar scriptie de Eos-prijs 2013. Na haar studies ging ze als doctoranda aan de slag bij het Laboratorium voor Neurobiologie (VIB) aan de KU Leuven, waar ze momenteel verder onderzoek doet naar de rol van oligodendrocyten bij ALS. ■

De winnende scriptie van Caroline Eykens kan je raadplegen op www.scriptiebank.be